

تأثیر سطوح مختلف پودر خوشاریزه بر عملکرد جوجه‌های گوشتی

فرشته بیگی علی‌آبادی*، قربانعلی صادقی، احمد کریمی

گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه کردستان

* نویسنده مسئول: فرشته بیگی علی‌آبادی، ۰۹۱۸۵۰۹۳۵۵۹، beigifereshteh@yahoo.com

چکیده

این آزمایش جهت ارزیابی اثر سطوح مختلف پودر خوشاریزه بر عملکرد جوجه‌های گوشتی انجام گرفت. به این منظور، تعداد ۲۸۰ قطعه جوجه یک‌روزه نر سویه راس ۳۰۸ به طور تصادفی به ۵ تیمار با ۴ تکرار (در هر تکرار ۱۴ قطعه) اختصاص یافتند. تیمارهای آزمایشی شامل: (۱) جیره پایه بدون افزودنی به عنوان شاهد، (۲) جیره حاوی ۱۵۰ گرم در تن آنتی‌بیوتیک ویرجینیامایسین، (۳) جیره حاوی ۰/۵ درصد پودر خوشاریزه، (۴) جیره حاوی ۱ درصد پودر خوشاریزه و (۵) جیره حاوی ۱/۵ درصد پودر خوشاریزه بودند. نتایج حاصل نشان داد که در سن ۱ تا ۱۰ روزگی تیمارهای آزمایشی نتوانستند تغییر معنی‌داری را در مصرف خوراک، افزایش وزن بدن و ضریب تبدیل خوراک ایجاد کنند. در سن ۱۱ تا ۲۴ روزگی استفاده از سطوح مختلف پودر خوشاریزه در جیره مصرف خوراک و ضریب تبدیل خوراک را افزایش داد ($P < 0/05$). در کل دوره پرورشی استفاده از ۰/۵ و ۱/۵ درصد پودر خوشاریزه باعث کاهش معنی‌دار اضافه وزن بدن در مقایسه با گروه شاهد و گروه دریافت کننده آنتی‌بیوتیک شد ($P < 0/05$). در کل نتایج حاصل از مطالعه حاضر نشان داد که استفاده از پودر خوشاریزه فاقد هر گونه اثر سودمندی بر عملکرد جوجه‌های گوشتی می‌باشد.

واژگان کلیدی: خوشاریزه - عملکرد - جوجه‌های گوشتی - آنتی‌بیوتیک.

مقدمه

طیور بدلیل سرعت رشد بالا و پایین بودن ضریب تبدیل خوراک در مقایسه با سایر حیوانات از پتانسیل بالایی در جهت تامین کمبود منابع پروتئینی حیوانی برخوردار می‌باشد (۳). استفاده از فرآورده‌های آنتی‌بیوتیک جهت پیشگیری از وقوع عفونت‌های ثانویه و تا حدودی تحریک رشد از حدود ۵۰ سال قبل، در این صنعت متداول شده است. استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها در جیره طیور به دلیل امکان ایجاد سویه‌های میکروبی مقاوم و امکان انتقال این مقاومت به سایر گونه‌ها به ویژه در سویه‌های مشترک بین انسان و دام و همچنین اثرات جانبی باقی ماندن در لاشه، در برخی از کشورها ممنوع و در سایر کشورها نیز در حال ممنوع شدن می‌باشد (۱۴)، لذا تلاش به منظور یافتن ترکیبات جدید با خاصیت ضد میکروبی جایگزین آنتی‌بیوتیک‌ها در حال افزایش می‌باشد. یکی از این جایگزین‌ها گیاهان و مشتقات مختلف استخراج شده از آنها می‌باشد. خوشاریزه یکی از گیاهان بومی ایران و از خانواده چتریان است (۲) که دارای خاصیت ضد قارچ (۶ و ۷) و ضد باکتری (۱)، (۱۰ و ۱۲) است. این گیاه دارای ترکیباتی نظیر ساپونین، فلاونوئید (۱ و ۱۰)، آلکالوئید (۱۰) و روغن‌های فرار است (۵). انتظاری و همکاران (۱۰) گزارش کردند که عصاره متانولی خوشاریزه اثر مهارتی روی رشد دوگونه باکتری دارد. قاسمی پیربلوطی و همکاران (۱۲) گزارش کردند که اسانس خوشاریزه اثر ضد باکتریایی دارد. با توجه به اینکه در رابطه با اثرات افزودن پودر خوشاریزه به جیره روی عملکرد جوجه‌های گوشتی گزارشی وجود ندارد، لذا هدف از انجام این تحقیق بررسی اثرات افزودن سطوح مختلف پودر خوشاریزه بر عملکرد جوجه‌های گوشتی بود.